

שיחות קודש

שיעורים בספה"ק 'מאור עינים'
שנמסרו ע"י ב"ק מרן אדמו"ר שליט"א

שלה – תשפ"א

©

כל הזכויות שמורות
אין להעתיק ללא אישור
בכתב מהמוציא לאור.

טלפון להערות ותיקונים:

0527673016

או במייל:

5701555@okmail.co.il

פֶּבְרוּן

נתקבות החסידות

ספינקא

רחוב הרב יעקב

לנדא 11

בני ברק

הקונטרס יצא לאור

על ידי הרב יצחק טווערסקי
שליט"א

ה..... פרשת שלח

ה..... שיעור א'

ה..... הבחירה הוא האם ללכת אחרי הסיבות או לא

ה..... אדם צריך לבחור שהוא לא שולט ורק הקב"ה שולט

ה..... הגר רצה נקודה אחד שמשם אי אפשר לברוח

ה..... אדם צריך לחיות שכולם זה סיבה ולא מציאות

ה..... אין איפה לברוח וחייבים לאהוב את כולם

1..... בארץ ישראל יש יצר הרע יותר גדול ואפשר להגיע לביטול יותר

1..... המרגלים סתרו דברי הקב"ה

1..... מה היה הטעות של המרגלים

1..... מהו הכוונה שלח לך לדעתך

1..... אדם לא יכול להיכנס לדרך בלי שייכנע לצדיק

ז..... עדיף לסמוך על משה רבינו כי תמיד יש לו דעת

ז..... בארץ ישראל מצד אחד זה מקום קדוש מאוד ומצד שני אפשר לרדת מהר מאוד

ז..... על ידי הכנעה לצדיק מתקנים את השבירה

ז..... המרגלים נכנסו לארץ ישראל לראות דרך התורה

ז..... דברי הזוהר הק' על המרגלים

ח..... לחיות שמח או עצוב לא תלוי במצב אלא באדם בעצמו

ח..... כל סבל בונה את האדם

ח..... אסור לפספס הזדמנויות

ח..... כל אחד יש לו זמן בחיים של מי לדי' אלי

ט..... המעלות של ארץ ישראל הם בגלל הפנימיות

ט..... ארץ ישראל הוא הכלי המובחר להגיע דרכו לעולם הבא

ט..... ככל שאנחנו יותר קרובים לארץ ישראל אנחנו יותר רוחניים

י..... שיעור ב'

י..... המרגלים רצו לבדוק מעלת התורה והמצוות

י..... ארץ ישראל הוא דרך להתעלות להקב"ה

י..... בארץ ישראל מבקשים לומר מילה אחת להקב"ה

י..... בארץ ישראל יותר קל להגיע לבחינת עולם הבא

י..... ארץ ישראל הוא החומר והכלי של עולם הבא

יא..... סיפור עם שני תלמידי בעש"ט הק'

יא..... זה שיצא הוא יותר חשוב מזה שנשאר

יא..... תלוי איפה הראש שלך נמצא

יא..... בארץ ישראל ההשפעות מגיעים ישר מהקב"ה

יא..... בחוץ לארץ ההשפעות מגיעים על ידי שרים

יב..... בית מדרש ובית יהודי יש לו קדושת ארץ ישראל

יב..... אנחנו זכינו לחיות כאן בארץ הקודש

יב..... בארץ ישראל יש זה לעומת זה מאוד חזק

יב..... כאן אפשר לזכות לדברים שאי אפשר לזכות בשום מקום אחר

יב..... כשנכנסו לארץ ישראל הקב"ה הפסיק להם כל מה שהיה להם עד עכשיו

יג..... ככל שהגשמי יותר גדול הרוחני יותר גדול

העיקר לתת אמונה לעדיק אמת שנותן אמונה לעדיק אחר עד הקב"ה.....	יג
אדם שיודע שזה הדרך מצליח להתחבר לפנימיות של השני	יג
לחיות עם הקב"ה זה עוזר להתרככות הלב	יג
קשה לשתוק אבל בהמשך מתרגלים לזה	יג
רבי זושא שמע בת קול ובנו לא שמע	יד
העיקר לבטל את הדעת ולחיות באמונה פשוטה	יד
בשיא החושך מבחינים שיש נקודה של אור	יד
אדם צריך להבין שהוא לא מבין ובזה חוזר להקב"ה	יד
אנחנו לא יכולים לתת הנחה	טו
העיקר לא לאבד את המוח	טו
שיעור ג'	טז
קשיא על ידיעה ובחירה	טז
אדם יש לו כוחות לשלוט על הגוף	טז
הרצון מפעיל את כל מערכת האדם	טז
הגוף בכל אופן רוצה את שלו	טז
צריכים לזהות עד איפה הרצון נקי	טז
אדם שלא חי בפנימיות יש לו סתירות	יז
לפני חטא עץ הדעת לא היה משיכה לרע	יז
הרגשות משבשות את האדם	יז
המידות תופסים את הדעת שלך	יז
אדם שמחובר להקב"ה מגיע לדעת נקי	יז
אדם שמבטל דעת שלו לדעת עליון זה מסירות נפש	יח
אדם צריך לסגור את המוח ולדעת שהדעת מסוכן מאוד	יח
אמת ושקר לא משתנים טוב ורע משתנה	יח
אדם צריך לדעת שהוא לא כביכול	יח
חטא עץ הדעת שיבש בין טוב ורע	יט
על ידי התורה אפשר לדעת מה אמת ומה לא	יט
מי שאין לו אמונה אין לו תירושים	יט
העיקר לעזוב את הטוב ורע וללכת אחרי האמת	יט
אדם צריך להתרגל לא ללכת אחרי סערות רגשות	יט
בארץ ישראל צריכים לחיות בטבע אבל עם הקב"ה	כ

פרשת שלח

שיעור א'

יום א' יט' סיון

הבחירה הוא האם ללכת אחרי הסיבות או לא

איתא במאור עינים (ד"ה במסכת סוטה). הפרשה הזאת הוא יסודי מאוד לדרך שלנו. והולך ומבאר את ענין הבחירה, האם בחירה נקרא לעשות טוב או ח"ו רע, או שהבחירה הוא כמו שאמר ר' אשר גנב נולדת וגנב תמות, והבחירה הוא הרבה יותר גבוה האם לחיות עם הקב"ה וללכת אחרי הסיבות, או שאתה חי מנותק לגמרי מהקב"ה והולך אחרי מציאות ולא אחרי סיבות, ואז אדם הוא לא יותר טוב מקוף רק בגירסה משופרת.

אדם צריך לבחור שהוא לא שולט ורק הקב"ה שולט

דהיינו הבחירה הוא אחרי הדעת, והשאלה הוא איפה הדעת שלך מקושר או לגוף או לנפש, וברגע שאדם מחובר לנפש מיד הנפש מושך אותך כלפי מעלה והוא כבר הולך אחרי הסיבות ואחרי הקב"ה, או שאתה הולך אחרי גוף ואז כל מה שמגרה אותך אתה עושה, ומי שמשגע אותך יותר לשם אתה נמשך, יום גלח יום מלאך, או שאדם בוחר שהוא לא יכול לשלוט וחי את הסכנה שרק הקב"ה יכול לשלוט, ואז הוא בוחר בדעת לחיות אחד עם הקב"ה ואז הדעת שלו מחובר לדעת עליון ואז שומר עמו ישראל לעד. וזהו ענין תפילה וכן בכל דבר לחבר כל דבר להקב"ה שרק הוא שולט ולא אני.

הגר רצה נקודה אחד שמשם אי אפשר לברוח

דברנו בשבת מאיפה מתחיל המהלך שלנו, מחברים ואהבת לרעך כמוך, הגר הגיע להלל ואמר לו תלמדני כל התורה כולה על רגל אחת, דהיינו תן לי נקודה אחד שבזה אפשר להתחבר להקב"ה, דהיינו להניח תפילין אפשר לחשוב שאני מניח תפילין ואפשר לדעת שבעצם הקב"ה מניח תפילין, וכן בגניבה אפשר ללמוד שאני לא גונב ואפשר לדעת שהקב"ה לא נותן לי לגנוב, אבל הגר רצה נקודה אחד שמשם אי אפשר לברוח ואין שם מצב לפירוש אחרת רק הקב"ה.

אדם צריך לחיות שכולם זה סיבה ולא מציאות

ועל זה ענה לו הלל ואהבת לרעך כמוך, הרי כל אחד יש לו לפחות חמש עשרה איש שעליהם הוא חושב שאין מצות ואהבת לרעך כמוך, אבל הרי כתוב לא תשנא את אחיך בלבד ולא תקום ולא תטור א"כ חייבים לאהוב את כולם, א"כ איך יכול להיות ואהבת לרעך כמוך? אלא הדרך האמיתי לחיות הוא שכולם זה סיבה ולא מציאות ואין אדם זוקף אצבעו מלמטה אא"כ מכריזין עליו מלמעלה והרבה שלוחין למקום, וכדי להגיע לזה אדם צריך לשמוע שגם הוא בעצמו זה סיבה ולא מציאות.

אין איפה לברוח וחייבים לאהוב את כולם

הרה"ק רבי זושא זי"ע היה קם כל יום בבוקר ואומר צפרא טבא לכל בני ישראל. כשהולכים לישון אומרים הרינו מוחל לכל מי שהכעיס והקניט אותי, כשמתחילים להתפלל שלוש

פעמים ביום אומר האר"י הק' צריכים לומר ואהבת לרעך כמוך, הרי התורה הקדושה הוא תרי"ג עטין עצות להגיע להקב"ה אמר לו הלל אני נותן לך נקודה אחד שזה ואהבת לרעך כמוך, ושם אין איפה לברוח ושם חייבים לאהוב את כולם, ואיך מגיעים לזה ע"י שאוהבים את הקב"ה אזי אוהבים ג"כ את היצורים שלו, ואז אתה אחד עם הקב"ה ועם כולם, ואם מישהו מציק לך אז אתה חי בהכרה שזה לא מנשה אלא הוא, ואז בנקודה הזאת של חברים חייבים להגיע להקב"ה. ואיך פירושא זיל גמור משם לוקחים את הדרך לכל התורה כולה.

בארץ ישראל יש יצר הרע יותר גדול ואפשר להגיע לביטול יותר

וזה היה כאן בפרשת שלה, שהם חשבו שאפשר לבד לעשות ולהפוך דברים, ונשלחו לארץ ישראל לראות שבאמת אי אפשר לבד וחייבים עזר אלוקי ממעל, הם חשבו שאפשר לבד וראו שאי אפשר לבד, וכשהגיעו לארץ ישראל אז לא רק שאי אפשר נגד היצר הרע אלא כל הגדול מחברו יצרו גדול הימנה וראו שיש להם כאן יצר הרע יותר גדול, אבל כאן יש גם עזר יותר גדול ואפשר להגיע לביטול יותר מחוץ לארץ, בחוץ לארץ אין לך יצרו גדול כי אין שם גדול מחברו, ובארץ ישראל יש לך משהו שמכריח אותך להגיע לסכנה וגם כאן עוזרים לך הרבה יותר ממקום אחר, ובחוץ לארץ שם לא חיים את הסכנה כל כך וגם אין לך שם את הבהירות כמו שיש לך כאן, שם הקב"ה מנהיג את העולם דרך השרים וכאן עיני ד' אלוקיך בה מראשית השנה ועד אחרית שנה.

המרגלים סתרו דברי הקב"ה

במסכת סוטה: אמר רבי יצחק, דבר זה מסורת בידינו מאבותינו, מרגלים על שם מעשיהם נקראים וכו'. סתור שסתור מעשיו של הקב"ה, הקב"ה אמר טובה הארץ מאוד מאוד והם סתרו זאת. מיכאל, שנעשה שונאו של הקב"ה מד כביכול. כאילו הקב"ה חלש מאוד ח"ו. אמר רבי יוחנן, אף אנו נאמר, נחבי, שהחביא דבריו של הקב"ה, וברגע שאין הקב"ה אין כלום. ופסי, שפסע על מידותיו של הקב"ה.

מה היה הטעות של המרגלים

לכאורה צריכים אנו להבין מה היה הטעות של המרגלים ומה חשבו, אמרנו שבהתחלה חשבו שיכולים לבד ואחרי זה ראו שאי אפשר לבד. וצריכים להבין מה הכוונה בזה?

מהו הכוונה שלח לך לדעתך

להבין זה, נקדים מה שפירוש רש"י שלח לך – לדעתך, אני איני מצוה לך, אתה אם תרצה שלח. לכאורה צריכים אנו להבין מהו הכוונה בזה שבעצם הקב"ה לא שולח אף אחד ואם אתה רוצה אתה יכול לשלוח?

אדם לא יכול להיכנס לדרך בלי שייכנע לצדיק

אלא הכל מתחיל מדעת והכנעה, אדם לא יכול להיכנס לדרך בלי שייכנע לצדיק והצדיק הזה לעוד צדיק, אבל לפעמים אי אפשר לראות את הצדיק הזה אבל עם אמונה אפשר לתת הכנעה לצדיק הזה. וכמו שהיה אומר כל יום אחרי התפילה כ"ק מוח"ז מביאלה זצ"ל אני מאמין באמונה שלימה שיש בכל דור ודור צדיקים כאברהם יצחק ויעקב, והקב"ה עמד ושתלן בדור ודור. כל צדיק הוא בחינת משה רבינו, א"כ שלח לך לדעתך הכוונה על דעת הצדיקים ולא על

דעת שלך הפרטי. בספינקא נוהגים לומר בהתרת נדרים על דעת הבעש"ט הק' ועל דעת המגיד ממעזריטש ועל דעת הרבי רבי אלימלך ועל דעת הרבי מלובלין ועל דעת העטרת צבי מזידיטשוב ועל דעת הרבי מזידיטשוב ועל דעת האמרי יוסף ועל דעת החקל יצחק ועל דעת כ"ק הרבי זצ"ל, דהיינו צריכים לתת הכנעה בדעת לצדיקי הדור.

עדיף לסמוך על משה רבינו כי תמיד יש לו דעת

והעיקר הכוונה בזה שהדעת שלי יפעל לפי הדעת שלהם שאין עוד מלבדו. אדם לבד לא יכול להגיע לזה כלל, וכמו שר' אשר היה אומר אני נופל ואתם נופלים אלא אני קם מיד ואני עושה את החיבור מרוב הרגל לזה, ואתם לא וזה יכול לקחת לכם כמה שבועות עד שאתם מגיעים לזה, א"כ היות שלפעמים אין לנו דעת כמו שצריך להיות אזי עדיף להשתמש בדעת של משה רבינו שזה קיים תמיד. ואדם מתחבר לזה על ידי אמונה.

בארץ ישראל מצד אחד זה מקום קדוש מאוד ומצד שני אפשר לרדת מחר מאוד

והמרגלים אפילו את האמונה הזאת לא היה להם, כי כל העדה כולם קדושים וכולם אנשים חשובים, וחשבו שיש להם לבד את הדעת ובעצם שם הלכו לאיבוד, אדם שיש לו רבי שמונים אחוז מהבעיות שלו מסתדרים, ועל ידי הדעת והכנעה לצדיק אז הכל מסתדר עד הסוף. אנשים רוצים את המאה אחוז אבל על ידי הכנעה אדם מגיע למאה אחוז, והקב"ה אמר למשה אם המרגלים יעשו כאן משהו בלי הדעת שלך זה מסוכן מאוד, כי כשנכנסים לארץ ישראל מצד אחד אפשר להגיע שם למקומות הכי גבוהים שיכול להיות ומצד שני אפשר להגיע שם ישר לתהום. וברגע שיינתנו הכנעה בדעת לצדיק בזה מתקנים את הדעת שבלי הקב"ה אי אפשר, ואז שומר עמו ישראל לעד ושם יתפרדו כל פועלי און.

על ידי הכנעה לצדיק מתקנים את השבירה

אבל אם לא נותנים את הכנעה וחושבים שאפשר להסתדר לבד ולעמוד לבד במלחמה מול כולם, אז אדם נמצא בהסתדר עוד יותר ומצד שני עוד לא התרגלת את הדעת שלך לחיות עם הקב"ה, כי הדעת שלנו בשבירה לעומת הדעת של הקב"ה שהוא לא בשבירה, ובשביל להתחבר לדעת שהוא לא בשבירה צריכים להתחבר לצדיק ואז אפשר לתקן הכל.

המרגלים נכנסו לארץ ישראל לראות דרך התורה

דנדע מה שפירוש בזה כל הפרשה של מרגלים בדרך המושכלות, בחינת ארץ העליונה. יעו"ש. דהיינו כל הענין של המרגלים שהלכו לארץ ישראל הוא כדי לראות דרך התורה ואיך אדם נכנס לעבודת השם ואיך נהיו דביקים בהקב"ה, ארץ ישראל יש בתוכו בית המקדש שמכוון כנגד בית המקדש של מעלה וארץ ישראל שלמטה מכוון נגד ארץ ישראל שלמעלה.

דברי הוזהר הק' על המרגלים

ז"ל הוזה"ק: אמר רבי שמעון, מפרשת המרגלים למדנו סוד חכמת התורה, ונשמע ממנו סודות עליונים ויקרים. בא וראה, הקב"ה משתבח בתורה, ואמר לישראל, לכו בדרכי והשתדלו בעבודתי, והריני מביא אתכם לעולמות טובים עולמות עליונים, בני אדם שאינם מאמינים ואינם יודעים, הקב"ה אומר להם, לכו ותרגלו את העולם הטוב ההוא, תעשו את הכל לבד, את העולם הנכסף ההוא. והם אומרים, איך נוכל לרגל אותו ולדעת כל זאת.

אומר להם הקב"ה עלו זה בנגב, היינו, תעסקו בתורה ועייזו תראו אותה, ובלי התורה לא מגיעים לשום מקום כלל, בראתי יצר הרע בראתי תורה תבלין כנגדה. שהרי התורה מוכנת לפניכם, וממנה תוכלו לדעת וראיתם את הארץ מה הוא – ממנה תוכלו לדעת את כל אותם עולמות עליונים, שהוא ירושת נחלה אשר אני מביא אתכם בה.

החזק הוא הרפה, ממנו תוכלו לראות למה זכו הצדיקים לכל אותם מעלות, משום שהתגברו על יצרם או לא, משום שהתייגעו בתורה יומם ולילה או שגם כאשר נתפרו זכו לכל זה. המעט הוא אם רב, שם תוכלו לראות אם רבים הם אותם שהשתדלו בעבודת ד' והתייגעו בתורה משום שזכו לכל זה, או מעטים הם. ומה הארץ השמנה היא אם רזה, מהתורה תדעו מה הוא אותו עולם הצפון לצדיקים, אם מרבה טובה ליושבים בה, או ממעט מהם איזה מיעוט, היש בה עץ אם אין, אם יש בה עץ החיים לעולם או שרק צרור החיים נמצא בה או שאין בו שום הארה.

לחיות שמח או עצוב לא תלוי במצב אלא באדם בעצמו

היוצא לנו שהיה כאן כוונה טובה בשליחת המרגלים לארץ ישראל, ואם היו נותנים הכנעה ואמונה למשה רבינו היו יכולים לתקן הכל. אפשר להביא לכאן שתי עניינים אחד עצוב ואחד שמח, ההבדל הוא לא במצב שלהם כי שניהם באותו מצב אלא תלוי בהסתכלות שלהם או שזה סיבה או שזה מציאות, אותו דבר בכל דבר אפשר להסתכל חיובי או שלילי, אפשר לחיות סיבה או מציאות, אפשר לחיות ואני קרבת אלוקים לי טוב טוב לי כי ענית למען אלמד חוקיך, ואפילו שאנחנו מבינים צריכים להבין ולדעת שלא מבינים שום דבר, והקב"ה נותן את זה ונותן לנו את הכוח לעמוד בזה ורוצה למנף אותנו למקום עוד יותר גבוה.

כל סבל בונה את האדם

א"כ היות שכל סבל בונה את האדם ממילא יש אדם ששמח בזה שנכנס לתהליך מסוים בחיים, דהיינו אדם יכול להחליט או שזה אתגר וזה בונה או שזה מקום של שלילי, אבל זה תלוי באדם בעצמו אם תחפשנה כמטמונים ככסף כזהב לדעת יראת ד', או שאדם חושב שמתעללים בו סתם ואז מיד הוא בורח משם, העיקר הוא סבלנות להאמין שיש כאן אתגר ומאחורי זה יש כאן משהו.

אסור לפספס הזדמנויות

היה עשיר גדול מאוד שהלך לרעיון איך הופכים לעשירים, וכשנכנס לפגישה הוציא פנקס ציקים ואמר למרעיין שיכתוב כמה שהוא רוצה, אבל המרעיין לא הרגיש נעים ואמר לא בשביל זה באתי ולא התכוונתי לזה. בסוף אמר לו העשיר שזה הדרך להתעשר לפעמים יש הזדמנויות ואסור לפספס אותם, ואם אתה הייתי ממלא את הפנקס באיזה סכום שאתה רוצה הייתי יכול להתעשר בשנייה אחד. אבל הייתי עסוק בכל מיני חשבונות אחרים והעיקר לא עסוק עם המטרה הנכונה, אדם צריך לדעת שזה אתגר שמביא אותנו למטרה.

כל אחד יש לו זמן בחיים של מי לד' אלו

החפץ חיים פגש בחור ושאל אותו מי אתה כהן לוי או ישראל, ענה הבחור ישראל. אמר לו הח"ח שאני כהן, ואולי אתה יכול להגיד לי למה אני כהן ואתה ישראל. ענה הח"ח שאבות אבותי ואבות אבותיך עמדו במדבר ומשה רבינו שאל מי לד' אלי, אבות אבותי שהם שבט לוי

מיד ענו מי לדי' אלי אבל אבותיך אמרו שצריכים לחשוב על זה ולא ענו מיד ובזה פספסו את ההזדמנות שהיה להם. ואמר בוחר'ל כל אדם יש לו בחיים שהקב"ה אומר לו מי לדי' אלי תראה לא לפספס את זה ותעלה על זה. כל כאב וכל מעבר שיש לאדם צריכים לדעת שזה אתגר והזדמנות להגיע להקב"ה.

המעלות של ארץ ישראל הם בגלל הפנימיות

כי באמת, הפשוט והפנימיות הן בדרך אחד. ארץ ישראל יש לו חיצוניות ופנימיות, כל המעלות של ארץ ישראל הם בגלל הפנימיות ולא בגלל החיצוניות, **כי ידוע, שארץ ישראל הוא החומר והכלי של עולם הבא.** יש כאן ב' הדגשות חומר וכלי של עולם הבא. וביאורם ע"ד משל בגשמיות, ישנם כמה מיני כלים, שככל שיעשו אותם מחומר יותר מעולה יבואו ליותר תכלית. כמו שולחן וכדומה, כמה יותר שיהא העץ משובח וראוי, כן תגדל מעלת השולחן.

ארץ ישראל הוא הכלי המובחר להגיע דרכו לעולם הבא

וה"ה לגבי ארץ ישראל, הוא החומר היותר מעולה שממנו יוכל האדם לבוא לעולם הבא. זהו חומר. ומובן כלי ע"ד משל, ישנם מאכלים רבים, שכשמחזיקים אותם בכלים הראויים להם הם מתקיימים ובאים לתכליתם, הרבה יותר טוב מאשר אם יניחו אותם בכלים שאינם מיועדים להם, או אם לא יניחו אותם כלל בכלים. כמו"כ, ארץ ישראל הוא הכלי המובחר ביותר לשמור ולגדל בתוכו את העולם הבא.

ככל שאנחנו יותר קרובים לארץ ישראל אנחנו יותר רוחניים

שעל ידה, הוא דרך מבוא לעולם הבא, היותר נקל מן העובד בחוץ לארץ. הקב"ה ברא את העולם מארץ ישראל ומשם זה התפשט לכל העולם כולו, א"כ בארץ ישראל ככל שאתה יותר קרוב זה יותר קדוש, וזה הענין שיש עשר קדושות בארץ ישראל, וככל שמתרחקים מארץ ישראל נהיו יותר מגושם, עד שהארצות שהם הכי רחוקים מארץ ישראל הם הכי מגושמים.

שיעור ב'

יום ד' כב' סיון

המרגלים רצו לבדוק מעלת התורה והמצוות

איתא במאור עינים (המשך ד"ה במסכת סוטה). דנדוע מה שפירש בזוהר כל הפרשה של מרגלים בדרך המושכלות, בחינת ארץ העליונה. יעו"ש. דהיינו, שכל ענין המרגלים רומז בדרך המושכלות, לאדם שרוצה לרגל ולבדוק מעלת התורה והמצוות, והדבקים בה מה זוכים בארץ העליונה הוא עולם הבא.

ארץ ישראל הוא דרך להתעלות להקב"ה

והנה מה שפירשו הזוה"ק בדרך המושכלות, לא נחשב כמהלך אחר מהפשט שהמרגלים רצו לבדוק מעלת ארץ ישראל, ורצו לדעת להגיע למעלת התורה והמצוות על ידי מעלת ארץ ישראל, כי באמת, בענין מעלת ארץ ישראל, הפשוט והפנימיות הן בדרך אחד, ארץ ישראל הוא מקום שעיני ד' אלקיך בה מראשית השנה ועד אחרית שנה. וזה שהקב"ה נתן ארץ ישראל לאברהם אבינו הוא לא נתן אותו כעוד נכס חדש, אלא נתן לו דרך להתעלות להקב"ה, אוירא דארץ ישראל מחכים אין תורה כתורת ארץ ישראל.

בארץ ישראל מבקשים לומר מילה אחת להקב"ה

שאלו את הרה"ק רבי מנחם מנדל מוויטעבסק זי"ע במה הוא מרגיש שאוירא דארץ ישראל מחכים. וענה שבחוץ לארץ תמיד התפלל להקב"ה שיהיה לו את הכוחות להתפלל שמונה עשרה אחד להקב"ה. וכשהגיע לכאן אמר שזה ברור שכבר לא יהיה, והתפלל לפחות לומר מילה אחד נקי להקב"ה, וזה הוא קנה כאן בארץ ישראל.

בארץ ישראל יותר קל להגיע לבחינת עולם הבא

א"כ להגיע לבחינת עולם הבא בארץ ישראל זה הכי קל להגיע לזה, וכמו שאמרנו מהחיד"א ככל שאתה יותר קרוב לארץ ישראל אתה יכול יותר מהר להתעלות להקב"ה. וככל שמתרחקים מארץ ישראל זה יותר גשמי. וככל שמתקרבים לארץ ישראל זה יותר רוחני. כי כל אוירא של העולם התחיל כאן בארץ ישראל באבן שתיה, ככל שאדם יותר קרוב למקור הוא יותר קרוב לקדושה, וככל שהוא מתרחק מהמקור הוא מתרחק מהקדושה, ואפשר לראות את זה בחוש ארצות שהם יותר רחוקים מארץ ישראל הם יותר מגושמות וארצות שהם יותר קרובים לארץ ישראל הם פחות מגושמות. וממילא רצו ללכת לארץ לראות מה קורה כאן.

ארץ ישראל הוא החומר והכלי של עולם הבא

כי ידוע, שארץ ישראל הוא החומר והכלי של עולם הבא, חומר נקרא למשל אחד שמבשל מרק ירקות אם ישים בתוכו ירקות מאתמול המרק לא יצליח כ"כ, לעומת זאת אם ישים ירקות מהיום זה יצליח יותר. והכלי נקרא שאותו דבר כל דבר תלוי בכלי יש כלים יותר מוצלחים ויש פחות טובים, שעל ידה, הוא דרך ומבוא לעולם הבא, על ידי ארץ ישראל אפשר

להגיע לעולם הבא. היותך נקל מן העובד בחוץ לארץ. יותר קל להגיע לזה בארץ ישראל מבחוץ לארץ.

סיפור עם שני תלמידי בעש"ט הק'

ולמה באמת יותר קל כאן להגיע להקב"ה מחוץ לארץ. כידוע היו כאלו כשהגיעו לארץ ישראל נשקו את עפר הארץ מרוב קדושה. כמאמרם ז"ל, כל הדר בארץ ישראל דומה כמי שיש לו אלוקי, וכל הדר בחוץ לארץ דומה כמי שאין לו אלוקי. ולכאורה מאמר זה תמוה עד מאוד, לומר על הדר בחו"ל שהוא דומה כמי שאין לו אלוקי ח"ו. כידוע הסיפור עם שני תלמידי הבעש"ט הק', שהיו צריכים עצים להסיק את התנור בחורף ולא היו אז עצים להשיג בכל האיזור והיה קר מאוד, ונכנסו להתפלל תפילת שחרית, ובאמצע שחרית הגיע עגלה עם עצים והמוכר התחיל לצעוק עצים מי רוצה לקנות, והתלמידים לא ידעו מה לעשות, אחד אמר שעכשיו זה אמצע התפילה ולא יוצאים ונראה אחרי זה מה לעשות, והשני אמר שהלא קופאים מקור וכדי לצאת ולקנות, ולמעשה אחד יצא ואחד לא.

זה שיצא הוא יותר חשוב מזה שנשאר

אמר הבעש"ט הק' זה שיצא הוא יותר חשוב מזה שנשאר, כי ההוא שיצא כאב לו על זה שיצא אבל הראש שלו עוד היה תפוס בתפילה כל הזמן, וההוא שלא יצא כלל נכון שלא יצא אבל הראש שלו היה בחוץ כל הזמן והצטער על זה שאין לו עצים להסיק את התנור שלו. איפה שהמחשבה של אדם נמצא שם אדם נמצא.

תלוי איפה הראש שלך נמצא

אמר על זה הזידיטשובער רבי כל הדר בארץ ישראל דומה כמי שיש לו אלוקי אבל באמת זה לא כי הראש שלו תפוס בחוץ לארץ, וכל הדר בחוץ לארץ דומה כמי שאין לו אלוקי אבל באמת היות שהראש שלו תפוס בארץ ישראל יש לו אלוקי.

בארץ ישראל ההשפעות מגיעים ישר מהקב"ה

כי ישראל שבחוץ לארץ עובדי עבודה זרה בטהרה הם. והביאור בזה, שכל השפעתם אינה מושפעת מיד, אלא צריך לירד אצלם על ידי השר של מדינה ההיא. דהיינו הקב"ה שולח להם השפעות אבל ע"י השר שלהם, וכאן בארץ ישראל הקב"ה שולח את השפעות ישר, כי אף שהן גם מבקשים ומתפללים מהבורא ב"ה עצמו, ולא אל שרים ושליחים, מכל מקום, זה רק פועל שהשי"ת יסכים להשפיע להם ההשפעה, אבל אחר שישכים הוא יתברך להשפיע ההשפעה, השפע ההיא עוברת דרך השר שהן שוכנין במדינתו, והוא עובד ע"ז כביכול אף שהוא בטהרה, והבן, כמ"ש בכתבי האר"י ז"ל.

בחוץ לארץ ההשפעות מגיעים על ידי שרים

משא"כ בארץ ישראל מגיע השפע מידי הקב"ה עצמו, בלי שום שליח ואמצעי. וזה דומה כמי שיש לו אלוקי, שהשפע שלו מושפע מידי השי"ת עצמו בלא שום אמצעי. אבל בחו"ל דומה כמי שאין לו אלוקי, שאין השפע נשפע מידי השי"ת בעצמו כביכול, אלא ע"י שר הארץ ההיא.

בית מדרש ובית יהודי יש לו קדושת ארץ ישראל

כידוע שכל בית מדרש יש לו דין קדושת ארץ ישראל ואפילו שזה בית מדרש בחוץ לארץ יש לו קדושת א"י. היה כמה ערים שצדיקים אמרו עליהם שיש עליהם דין קדושת ארץ ישראל. החיד"א מוסיף שכל בית יהודי שמתנהג על פי התורה יש לו דין קדושת ארץ ישראל. בחוץ לארץ כל בית שיש עליו מזוזה יודעים שזה בית יהודי, וכן אם יש כוירים בחוץ ולא בשירותים יודעים שזה בית יהודי. אבל אצל הגויים אין את הדברים הנ"ל.

אנחנו זכינו לחיות כאן בארץ הקודש

ונמצא, שעבודה השלימה לזכות לארץ העליונה, ארץ החיים, שהיא פנימיות בחינת ארץ ישראל, הוא הדרך הנקל בארץ ישראל. כידוע כל השנים היה השתוקקת גדול מכל הצדיקים להגיע לארץ ישראל, ואפילו רק למות כאן רצו מאוד. וכידוע שהבעש"ט הק' רצה להגיע לכאן וכן הרבי אלימלך זי"ע השתוקק מאוד לעלות לא"י. ומי שכן זכה להגיע לכאן, היה רבי נחמן הורידענקער זי"ע ורבי מענדעלע מוויטעבסק זי"ע ורבי גרשון מקיטוב ועוד כמה צדיקים מתלמידי בעש"ט הק' שהצליחו להגיע לכאן, ובהמשך הדורות היה עוד כמה צדיקים שזכו להגיע לכאן, וכן אנחנו זכינו לחיות כאן בארץ כה קדוש.

בארץ ישראל יש זה לעומת זה מאוד חזק

א"כ בארץ הדרך נקל ביותר. כי בארץ ישראל אין צריך להגיע לשרים הממונים, וההשפעה מגיעה מידו ית' בלא שום אמצעי. אבל זה לעומת זה עשה אלוקים, וכמה שאנחנו מגלים את הקב"ה בפנימיות ככה יוצא גם חיצוניות מול זה וממילא נכון שמצד אחד יש כאן פנימיות יותר אבל מצד שני יש כאן גם חיצוניות יותר. ובלי חיצוניות אי אפשר לפנימיות להתגלות, כי בלי זה העולם היה חוזר לתוהו ובוהו, א"כ מצד אחד ארץ ישראל גבוה מכל הארצות אבל כשירדים מגיעים עד לתהום.

כאן אפשר לזכות לדברים שאי אפשר לזכות בשום מקום אחר

דהיינו יש כאן אור מאוד גדול רק השאלה מה אתה הולך לעשות עם זה, ר' אשר היה אומר או שזה מושך אותך כלפי מטה או שאתה מושך את זה כלפי מעלה, או שאנחנו יורדים לרצפה או שאתה מעלה זאת אליך, וברגע שאדם חי את הסכנה וחי חטאתי נגדי תמיד וחי עם מכאובי נגדי תמיד אז לא צריכים לרדת בפועל ממש. וזה נקרא מבשרי אחזה אלוקי לחיות אם אני לא נכשל הקב"ה נתן לי זאת. א"כ מצד אחד יש כאן זה לעומת זה מאוד גדול ומצד שני מה שאפשר לזכות כאן אי אפשר לזכות באף מקום אחר בעולם.

כשנכנסו לארץ ישראל הקב"ה הפסיק להם כל מה שהיה להם עד עכשיו

ולכן מן המובן הפשוט על פרשתינו שבאו ללמוד מעלת ארץ ישראל, תבין במושכלות גם כן עד"ז, שמכאן יש ללמוד מעלת עבודת השי"ת. המרגלים ידעו שלא הולכים להישאר כאן במדבר לעולם, ומצד אחד היה כאן שלו ומן ולא היה חסר להם שום דבר ולא היה צריכים להחליף כביסה, א"כ לכאורה מה בער להם לנסוע לארץ ישראל. אלא הקב"ה הולך מעכשיו להפסיק הכל את השלו ואת המן והכל מה שהיה להם עד עכשיו מעתה לא יהיה להם עוד, אבל אני ייתן לך גילוי יותר גדול מהמן והשלו, מן ושלו מלאכים יכולים לאכול את זה ומעתה תקבלו משהו שאפילו מלאכים לא יכולים לאכול כזה דבר.

ככל שהגשמי יותר גדול הרוחני יותר גדול

כי הנקודה שאדם חי עם הקב"ה בתוך ההסתר והחושך וזה שאדם מגלה שם את הקב"ה הוא הרבה יותר מגילוי מלאכים, כי במן לא היה שום מלחמה ולהחליט האם זה הקב"ה או לא, עכשיו אמר הקב"ה אני ייתן לך פרנסה באופן גשמי ואתם תצרכו להילחם האם זה הקב"ה או לא, וצריכים להילחם האם הקב"ה מלמד אותי את התורה או שאני לומד את התורה, ושם פוגשים את הקב"ה בכזה צורה שמלאך לא יכול לפגוש אותו כלל, וכמו שאמרנו מקודם ככל שהגשמי יותר גדול גם הרוחני יותר גדול שאפילו מלאך לא זוכה לזה.

העיקר לתת אמונה לצדיק אמת שנותן אמונה לצדיק אחר עד הקב"ה

וזה היה הענין של המרגלים שכאן נתקעו, כי זה דבר שאי אפשר לבדוק אותו אלא צריכים להאמין בזה, אבל כשאדם מגיע למצב של חושך וימש חושך ולמצב של חרב המתהפכת להחליט שם שזה הקב"ה זה אי אפשר לבד כי אין חבוש מתיר את עצמו מבית האסורים, אדם במוחו לבד לא יכול לעבור אותו וצריכים אמונה לזה, בהתחלה זה קשה אבל הבא לטהר מסייעין אותו וכל פעם יש לו סיוע יותר ויותר, והעיקר לתת אמונה לצדיק אמת שהוא נותן אמונה לעוד צדיק וככה אתה מחובר להקב"ה ע"י אמונת צדיקים, וכמו שאמר **הביאלה רבי** אני מאמין באמונה שלימה שבכל דור ודור יש צדיקים כאברהם יצחק ויעקב והקב"ה מסתיר אותם ואפשר להגיע אליהם על ידי אמונה בלבד.

אדם שיודע שזה הדרך מצליח להתחבר לפנימיות של השני

דהיינו צריכים להאמין שזה הדרך והקב"ה נותן לי את זה ונותן לי את הכוח לזה ורוצה למנף אותי למקום שאפילו מלאכים לא יכולים להגיע לשם, א"כ אנחנו צריכים להאמין שזה מהקב"ה ויש אנשים שחיים בדרך הזו ואני לא לבד וזה נקרא אחדות, אף פעם אי אפשר לדעת מי הצדיק אבל ועמד כולם צדיקים, וככל שאדם יודע יותר הוא מצליח להתחבר לפנימיות של השני, וברגע שאדם מחובר לכולם אזי כל יהודי יש לו אות ונקודה שזה מיוחד רק לו שדרכו הוא מגלה את הקב"ה, וכמו שאמר **הרה"ק רבי משה לייב מסאסוב ז"ע** שנותנים עוד יד לעוד יד ועוד יד לעוד יד עד שמגיעים להקב"ה.

לחיות עם הקב"ה זה עוזר להתרככות הלב

אבל המרגלים לא נתנו הכנעה למשה רבינו, כי אדם מבין איפה שיש יותר גשמי יש שם פחות רוחני, וכשמסתכלים חיצונית באמת רואים רק גשמיות ולא רוחניות, אבל כשמסתכלים במבט פנימי רואים יותר רוחני מגשמי, אומר **החובת הלבבות** שזה הבחירה של אדם בכל דבר האם להסתכל רוחני או גשמי, אם מסתכלים גשמי מיד הוא נמשך לשם ואם מסתכלים רוחני הוא רואה אחר כל דבר, נכון שמצד אחד אנחנו תמיד נשאר גשמי ולא נהיו רוחני, אבל זה עוזר להתרככות הלב ולא להיות כ"כ מכור אחרי הגשמי אלא ללכת קצת אחרי הרוחני, וככל שאדם נכנס לדרך יותר יש לו סבלנות יותר לכל דבר, אמרתי שזה יהיה אני מוכן לחכות.

קשה לשתוק אבל בהמשך מתרגלים לזה

הבעיה שלנו הוא בשתיקה כי קשה מאוד לשתוק, וברגע שחיים את הדרך בהתחלה זה קשה מאוד לשתוק ואחרי זה מתרגלים וזה נהיה יותר קל לעשותו, ר' אשר היה אומר אני נופל ואתם נופלים, אלא אני מרוב הרגל מיד תופס את המהלך והולך הלאה אבל אתם לוקח לכם

כמה שבועות לתפוס מה שקורה כאן, וככל שההרגל פחות זה לוקח פחות זמן, עד שאדם קולט אנא מפניך אברח אם אסיק שמים שם אתה ואציעה שאול הנך, דהיינו מתי שאדם נמצא בשאול אפשר להגיע ליותר הנך ממתי שאדם נמצא באם אסיק שמים שם אתה, דהיינו דבר ראשון צריכים לברר את הרע מהטוב, ואחרי זה צריכים לעשות את הרע שיהיה כסא לטוב דהיינו לזכך את הרע. יתרון האור מן החושך, יש אור בלי חושך לפני זה ויש אור שבא מן החושך, יתרון האור שבא מן החושך הוא יותר גדול, כי אדם שנמצא בחושך ולא יודע מה יהיה ואיך זה יסתדר ומה הלאה האור שבא אחרי זה הוא יותר גדול.

רבי זושא שמע בת קול ובנו לא שמע

הרה"ק רבי ישראל אברהם זי"ע בנו של הרה"ק רבי זושא זי"ע היה אומר שאביו הק' כשהיה נכנס לעיר ידע בדיוק כמה כסף הוא ירוויח כאן ולא היה עוזב את המקום עד שלא היה מגיע לסכום ששמע לפני זה בבת קול. ועל עצמו אמר שאני בת קול לא שומע אבל ברגע שאני יוצא מהעיר אני יודע שזה בדיוק הסכום שהייתי צריך לאסוף בעיר הזאת. ואני מאמין באמונה שלימה שככה הייתי צריך לקבל שקל לא יותר ושקל לא פחות. ועשיתי בדיוק כמה שהקב"ה רצה שאני יעשה.

העיקר לבטל את הדעת ולחיות באמונה פשוטה

אמר על זה הלעלובער רבי לכאורה אפשר לחשוב שרק רבי זושא שמע בת קול ובנו לא שמע בת קול, אבל ההסבר הוא שכתוב אצל אברהם אבינו כל אמר תאמר אליך שרה אשתך שמע בקולה, טפל אברהם בנבואה לשרה אשתו, לכאורה האם אברהם אבינו לא היה לו נבואה, אלא היה לו אלא כמו שאמר הבעש"ט הק' אחרי שהשגתי את כל השגותי אני טיפש ומאמין, דהיינו העיקר לבטל את עצמך לחיות עם הקב"ה באמונה פשוטה, ואז אפילו שאדם נמצא בחושך הוא מאמין שיש שם אור שמחיה כל דבר, אבל אם רואים את האור בלי החושך כלל אז לא צריכים להאמין בזה כי רואים את זה.

בשיא החושך מבחינים שיש נקודה של אור

אומרים הנותן לשכוי בינה להבחין ביום יום ובין לילה. שכוי הוא תרנגול שיש לו בינה להבחין בין יום ללילה. אבל לכאורה מי שראה אותם פעם אחד הם כבר צועקים הרבה לפני וא"כ איפה הבינה שלהם, אלא הם צועקים בשיא החושך באמצע הלילה ואז הם כבר מבחינים שיש שם נקודה של אור, א"כ אפילו שהם עוד לא רואים את זה אבל הם עם הבינה שלהם כבר רואים את האור שיהיה עוד מעט אפילו באמצע החושך, ואז הוא חי את היום בלילה על ידי אמונה.

אדם צריך להבין שהוא לא מבין ובוהו חוזר להקב"ה

לבינה יש שתי תפקידים דבר ראשון למשוך את החכמה כלפי מטה, אבל זה אך ורק אם אתה מבין ויש לך בינה, אבל ברגע שזה חושך ואין מצב להבין אז הפוך צריכים להפוך את הבינה להמתקת דינים בשורשם, כי אפשר לקבל את העולם רק דרך דין, ועל ידי שאדם מוכן לחיות בחכמה אפשר למשוך כל דבר כלפי מעלה, כי החכמה מאין תמצא א"כ בינה הוא לא יותר ממוצע להגיע למקום הכי דק שיכול להיות להתחבר להקב"ה, ולבבו יבין ושב ברגע שאדם מבין שהוא לא מבין בזה הוא מחזיר כל דבר להקב"ה.

אנחנו לא יכולים לתת הנחה

אדם שנכנס לחנות ורוצה לקנות משהו ובסוף מבקש מהמוכר הנחה על המוצר, מיד המוכר מסתובב לכיוון הבעל הבית ושואל האם אפשר לתת הנחה או לא, ובסוף מגיע ואומר הבעל הבית אמר שאי אפשר לתת שום הנחה. וככל שהמוכר עובד שם הוא תפוס מתי נותנים הנחה ומתי לא נותנים הנחה למי כן ולמי לא, פעם הבא כשמישהו מבקש הנחה הוא אומר אנחנו לא יכולים לתת הנחה. לכאורה מי זה אנחנו הרי יש כאן בעל הבית מעליך ואיך אתה מייצג את עצמך כבעל הבית, אבל ברגע שאדם נכנס לעבודה חזק הוא כבר יכול להגיד אנחנו.

העיקר לא לאבד את המוח

דהיינו אז אדם מתחבר להקב"ה ואז אפשר לומר אנחנו. וזהו הנותן לשכוי בינה להבחין בין יום ובין לילה, כשאתה מבין אתה יכול להשתמש בהבנה שלך, ובשביל זה הקב"ה נתן לך את הבינה אבל העיקר לא לאבד את המוח כלל, וברגע שאדם נכנס לייאוש ולהפקרות אז עדיף להיכנס להכנעה ואז להבין שאתה לא מבין, וברגע שאדם חי את הסכנה שהוא לא מבין אז הוא לא מאבד את המוח כשהוא באמת לא מבין.

שיעור ג'

יום ה' כג' סיון

קשיא על ידיעה ובחירה

איתא במאור עינים (המשך ד"ה במסכת סוטה) כי הקשו הקדמונים, ומכללם הרמב"ם ז"ל, שכיון שהכל צפוי וגלוי לו יתברך, שהוא מביט סוף דבר מראשיתו, ואם כן, בשעת יצירת האדם מביט מה שיהיה, צדיק או רשע, וידיעתו בוודאי לא ישונה, ואם כן, איך הרשות נתונה לאדם להיות לו בחירה לטוב ורע, מאחר שגזרה כבר ידיעתו יתברך איך שיהיה, ולא ישונה.

אדם יש לו כוחות לשלוט על הגוף

דהיינו מצד אחד אדם צריך לדעת שיש לו כוחות מיוחדים לשלוט על המצב בין לאיפה שהגוף רוצה ללכת לאיפה שהנשמה רוצה ללכת, דהיינו יש מצב לשלוט וללכת אחרי הנשמה ולא ללכת אחרי הגוף.

הרצון מפעיל את כל מערכת האדם

כבר דברנו כמה פעמים שהרצון של אדם זה מפעיל אותו את כל המערכת שלו, ולא מה שאתה חושב את זה אתה תרצה, אלא מה שאתה רוצה את זה אתה תחשוב, ואת זה אתה תדבר ותעשה, הבעל התניא עוד מוסיף לזה מה אדם רוצה איפה שיש לך תענוג את זה אדם רוצה וחושב. יש שתי סוגי רצונות יש רצון של הקב"ה בלי שום צמצום ויש רצון של הקב"ה שנכנס לצמצום קליפות וסטרא אחרא שלא רואים שזה רצון הבורא.

הגוף בכל אופן רוצה את שלו

הרצון של הקב"ה בלי שום צמצום זה קוב"ה ורצון שלו בצמצום זה שכינתיה, הרצון מתחיל מלמעלה ועוברת דרך חכמה בינה ודעת וכשזה מגיע לז' מידות שם העסק מסתבך, כי שם יש לאדם הרבה רצונות, וכמו שאמר הרה"ק הדברי חיים זי"ע שגוף ר"ת גוף ויל פרעסען גוף ויל פאפען, איי גוף וועסט פייגערן לך תסביר לרצון של הגוף שלא יישאר ממילא ממנו שום דבר ולא כדי לו לרצות כל מיני שטויות, אבל תכלית לא יעזור לו שום הסברים כי גוף ויל פארט הוא בכל אופן רוצה זאת.

צריכים לזהות עד איפה הרצון נקי

א"כ עבודה שלנו הוא לזהות עד איפה בתוך גוף האדם הרצון הוא עוד נקי ואיפה זה מתערב בטוב ורע, ואז אדם יגיע להכרה שיש כמה מקומות איפה שאתה חי עם הקב"ה אין שם בחירה כלל, כי יש מקומות שהרצון של הקב"ה ברור מאוד מה צריכים לעשות, ואז ואני קרבת אלוקים לי טוב ואתם הדביקים בדי' אלוקים חיים כולכם היום, אבל לזה צריכים דעת ושם מתחיל הסיבוך, יש דעת שלך ודעת של הקב"ה אדם צריך לדעת שהדעת שלו מתחיה מהדעת של הקב"ה, בחכמה הכל עוד טהור מאוד, בבנינה ששם אדם מתחיל כבר להבין דברים, בחכמה זה מיעט רע והרבה טוב, בדעת זה כבר מחצה על מחצה, בז' מידות שם זה כבר ריבוי רע ומיעט טוב, הפרי הארץ אומר מאיליו נמשך אל החיצוניים.

אדם שלא חי בפנימיות יש לו סתירות

וברגע שאדם נמצא בריבוי רע וכמו שאמרנו שהמושכל ראשון זה יצר הרע והטוב גנוז גביה, אדם שיש לו סתירות הוא בגלל שלא מסתכל על כל דבר בפנימיות. וכמו שאמרנו **מהבאר מים חיים** שיש שכל מעשי ושכל עיוני, דהיינו או שזה מושך אותי כלפי מטה או שאני מושך כל דבר כלפי מעלה, וממילא כשאדם מסתכל רק על החיצוניות רואה רק את הלבוש. וברגע שאדם יחדור לפנימיות יראה שאין כבר שום סתירה כלל ואין שם קושיא ואין שם תירוץ.

לפני חטא עץ הדעת לא היה משיכה לרע

דהיינו אדם צריך לדעת לא רק שהוא מסוכן אלא גם הדעת שלו בסכנה, וכדי שאדם יברח מרע וירוץ לטוב בלי דעת זה לא הולך, כי אם אין דעת הבדלה מנין, וממילא הקב"ה נותן לאדם דעת אבל הבעיה הוא עד שהדעת מגיע אליך זה כבר משתבש בדרך, אחרי חטא אדם הראשון הדעת השתבש לגמרי, לפני חטא אדם הראשון הדעת היה ברור והיו יודעים להבחין בין טוב לרע, והיות שכל דבר היה כ"כ ברור אפילו שהיה קצת רע בעולם אבל אדם לא היה לו שום משיכה בעולם ללכת אחרי הרע, וכמו בהמה שהקב"ה הכניס להם טבע לא ללכת אחרי הרע אותו דבר אדם לפני חטא אדם הראשון, אבל אחרי חטא אדם הראשון מאז הרגשות עולים ואז שוכחים שזה רע כלל ואז אדם מסתבך לגמרי.

הרגשות משבשות את האדם

כלב שרץ אחרי חתולה מיד עושה החתולה. מתחבא מתחת לרכב שזה המפלט שלו שלשם כלב לא יכול להיכנס כלל, אבל הכלב רוצה לאכול את החתולה, ומיד מתחיל לנבוח ואז כל הכלבים מסביב באים לעזור לו, ואז יש לו ברירה או להבין ששם זה הכי בטוח ולא לצאת וככה לא יקרה כלום, אבל המציאות הוא שמרוב נביחות הרגשות עולים לה והיא יוצאת החוצה ואז תופסים אותה.

המידות תופסים את הדעת שלך

אותו דבר בעבודת השם יתברך אדם צריך לדעת מהרגע הראשון שהדעת שלו ברגע שזה נכנס למידות שזה מסוכן מאוד, כי המידות מיד תופסים את הדעת שלך ומשבשים לך הכל ואז אדם קשה לו מאוד להבחין בין טוב לרע. לפני חטא אדם הראשון אפילו שנכנסו למידות אבל היה את הדעת וידעו בדיוק להבחין בין טוב לרע, וברגע שהקב"ה אמר לא לאכול מעץ הדעת הוא לא אכל כלום. ואז הגיע הנחש וטשטש לו את הדעת, ואז הנחש אמר לאדם הראשון תגיד לי בדיוק מה הקב"ה אמר לך, ואז הנחש אמר לאדם תיגע בעץ הדעת ותראה שלא קורה שום דבר, ומאז הדעת נהיה מטושטש לגמרי ועבודה שלנו זה לחזור לדעת שהיה לנו לפני חטא אדם הראשון.

אדם שמחובר להקב"ה מגיע לדעת נקי

ואיך חוזרים לדעת של לפני החטא? אלא זה עצמו שאנחנו יודעים שלא יודעים איך לעשות את זה ואנחנו יודעים שהדעת שלנו משובש לגמרי, ואז על ידי ביטול הדעת שלי שאני לא יכול לדעת של הקב"ה שזה איתערוותא דלתתא ואז באמת אין לנו שום בחירה כלל. כי אצל הקב"ה הדעת עוד נקי לגמרי ורק אצלנו אנחנו לא מבחינים בין טוב לרע, והעיקר להיות מחובר להקב"ה ואז אתה חי עם השגחה פרטית שיש כל הזמן על כל דבר בעולם, אי"כ נכון

שאדם ממשיך עם הדעת של הגוף שרוצה לגנוב ולשקר ולקנאות וללכת אחרי התאוות, אבל העיקר ואתם הדבקים ב'ד' אלוקיכם חיים כולכם היום להיות מחובר להקב"ה ולדעת שבלעדיו אי אפשר, והעיקר לדעת שהדעת שלי מסוכן וזה הולך אחרי סערת רגשות ואני חייב להתחבר לדעת של הקב"ה, ועל ידי הביטול אני חי עם הדעת של הקב"ה בשליטה מרחוק, אז אדם חי עם הסיבות כל הזמן.

אדם שמבטל דעת שלו לדעת עליון זה מסירות נפש

כשאדם נמצא במצוקה הוא מאוד רוצה לדעת, אבל הוא לא קולט שזה מושך אותו לכיוון החיצוניות, והמצב הוא שאין מתום בבשרי מפני זעמך אין שלום בעצמי מפני חטאתי כי פשעי אני אדע וחטאתי נגדי תמיד, וברגע שאדם חי חטאתי נגדי תמיד ומכאובי נגדי תמיד מיד הוא מגיע לשויתי ד' לנגדי תמיד. והעיקר שאדם יבטל את הדעת שלו לדעת עליון ששם אין שום לבוש וצמצום כלל, ולעשות כן זה מסירות נפש ממש, אדם עושה ביטול הדעת, ועם הזמן אמר ר' אשר הרגל נעשה טבע.

אדם צריך לסגור את המוח ולדעת שהדעת מסוכן מאוד

א"כ אני נופל ואתם נופלים, אלא השאלה הוא כמה זמן לוקח לך לבטל את הדעת שלך להקב"ה, דהיינו לסגור את המוח ולדעת שהדעת שלך מסוכן עכשיו, שזה דעת הנגלה, אבל דעת הנסתה שיש לאדם לא רק שזה לא מסוכן אלא זה יכול לעזור לך לא לשבש את המערכת ובזה אדם קשור להקב"ה, ואז אדם יראה מעצמו שהקב"ה שם בבריאה כזה כבר שלא ילך למקומות כאלו שמנתקים אותו מהקב"ה, מה דסני לחברך לא תעביד, אבל לא לחזור לדעת של כן ולא כי אז אדם ילך אחרי הלא, כי יש שוחט של הגוף כל הזמן.

אמת ושקר לא משתנים טוב ורע משתנה

ר' אשר היה אומר שיש אמת ושקר טוב ורע, אמת היה ויהיה שקר היה ויהיה, אבל טוב ורע זה דבר שמשתנה כל הזמן לפי המקבל, כל זמן שאדם חי טוב ורע אדם מסתבך שם, כי הדעת משבש שם בין טוב לרע ואומר על רע שהוא טוב ועל טוב שהוא רע, וממילא אי אפשר לסמוך על הדעת שלך, ורק על דעת עליון שזה מחיה את הדעת שלך על זה אפשר לסמוך, דעת עליון נקרא להתחבר להקב"ה שהוא ד' אלוקיכם אמת, וברגע שהוא חי עם הקב"ה אפילו שיש עדיין עירוב בין טוב לרע אבל הוא לא יכול לזוז מהקב"ה כלל, ואז הידיעה והבחירה אחד הוא, ורק אצלנו שיש לנו דעת משובש אנחנו רוצים להבין ויכולים להבין ונשברים כשלא מבינים ומה היה ומה יהיה.

אדם צריך לדעת שהוא לא כביכול

דהיינו יש מקומות שהידיעה והבחירה חד הם ויש מקומות שהם משובשים, מאז שאכלו מעץ הדעת טוב ורע הדעת שלנו משובש לגמרי, וכמו שאמר הרה"ק רבי זושא זי"ע לאחיו הרה"ק רבי אלימלך זי"ע הלא כל הנשמות היו בחטא עץ הדעת ולמה לא עצרת את זה שזה לא יקרה. ענה רבי אלימלך אם אני לא הייתי נותן לו לעשותו הוא היה מסתובב כל החיים ואומר אם אני הייתי אוכל מעץ הדעת הייתי כמו הקב"ה, ומשום הכי רציתי שהוא כן יאכל ויראה שלא נהיים מזה כביכול.

חטא עץ הדעת שיבש בין טוב ורע

דהיינו חטא עץ הדעת שיבש לך בין הטוב לרע, אבל האמת ושקר את זה אי אפשר לשבש כלל. וברגע שאדם יודע שאי אפשר להיות כמו הקב"ה ממילא אני מבטל את עצמך להקב"ה שהוא יוביל אותך, וממילא אדם יודע שאי אפשר לסמוך על הדעת שלו והולכים רק אחרי הסיבות, וממילא מה דסני עלך לחברך לא תעביד, ואז אדם מתמקד לדברים שמנתקים אותו מהקב"ה ואת זה לא לעשות כלל.

על ידי התורה אפשר לדעת מה אמת ומה לא

ואיך אפשר לדעת מה אמת ומה לא, ע"ז הקב"ה נתן לנו את התורה, היות שהדעת שלנו משובש ודעת בעל הבית היפוך דעת תורה ולחיות דעת תורה שם זה נקודה של אמת ושם הדעת לא משובש כלל, רק בטוב ורע הדעת משובש, ולהגיע לאמת זה רק על ידי שאדם מבטל את עצמו להקב"ה, וברגע שיש לאדם דעת משובש והוא רוצה ללכת אחרי מה שהוא מבין שם אדם משתבש לגמרי.

מי שאין לו אמונה אין לו תירוצים

לכאורה איך ידיעה ובחירה הולכים ביחד, אבל דעת עליון זה המציאות ושם אין שאלות ואין קשיות ואין תירוצים ואין סתירות כלל, החזון איש אמר מי שיש לו אמונה אין לו קשיות, ומי שאין לו אמונה אין לו תירוצים, דהיינו אם אתה חי עם הדעת של הקב"ה אז אין לך בכלל קשיות, ואם אתה רוצה לחיות בדעת שלך כמה קשיות שיהיה לך אף פעם לא יהיה לך תירוצים.

העיקר לעזוב את הטוב ורע וללכת אחרי האמת

היוצא לנו שבמקור הרצון שלנו נקי מאוד, וברגע שזה נכנס למידות הרצון שלנו כבר מקבל שינוי, וברגע שנכנס לכאן סערות רגשות אזי הם מתחילים להשתלט על הדעת שלך, וברגע שאדם רוצה לחיות בדעת שלו הוא לא יכול להגיע למצב של בחירה אף פעם ושם זה ריבוי רע ומיעט טוב, רק למעלה ששם זה מחצה על מחצה שם אדם בעצם יכול לבחור רק הוא לא יכול כי הם משתלטים על הדעת שלך, ואז הדרך הוא לבטל את הדעת שלך לדעת שמחיה את הדעת שלך, שזה קוב"ה וסובב שהם מחיים את הדעת שלך, ושם אפילו שזה חצי חצי אבל שם אדם ידוע שהדעת שלו משובש, והעיקר לעזוב את הטוב ורע וללכת לאמת, ואז כל דבר שמנתק אותך מהאמת אתה תתרחק משם ולא תיכנס לשם כלל, וכמו המידות שיכולים לשבש לך את הדעת ואז אתה חי את הסכנה כל הזמן לא להתנתק מהקב"ה, אותו דבר כאן.

אדם צריך להתרגל לא ללכת אחרי סערות רגשות

כמה שהסערות רוצים למשוך אותו החוצה אבל עם הזמן ברגע שהוא מתרגל לחיות עם הקב"ה אז יש זמנים שאדם יכול לשלוט על המידות ואז אין שום בעיה ללכת אחרי המידות, אבל אדם צריך כל פעם לבחון מחדש לדעת שבעצם מאיליו נמשך אל החיצוניים ולהקדים ולדעת שהדעת שלו עלול לאבד אותו, ולא רק עלול אלא בטוח שזה יקרה באמת, וממילא במקום לחיות במצב של טוב ורע הוא חי באמת ושקר ששם לא נפגם כלום, ואז אדם שומע את הסיבות שזה האמת כי אין אדם זוקף אצבעו מלמטה א"כ מכריזין עליו מלמעלה. ואז כל סיבה שרק יהיה יעצור את האדם. אבל זה ברור שאדם לבד לא יכול להיכנס לזה כלל.

בארץ ישראל צריכים לחיות בטבע אבל עם הקב"ה

המרגלים מצד אחד במדבר היו במצב של פסקו זוהמתן, ואחרי חטא אדם הראשון היו צריכים לעבור את המדבר ארבעים שנה ולאכול מן ושליו ושם לחיות עם דעת עליון של מלאכים, ואחרי ארבעים שנה שזה נגד ארבעים יום אז מגיעים לארץ ישראל, שאז חוזרים לגשמיות וכמו שבמדבר נתתם ביטול למשה רבינו עכשיו תיכנסו לארץ ישראל מצד אחד לחיות בטבע ומצד שני לבטל את הדעת שלך להקב"ה, ובארץ ישראל נכון שמצד אחד יש שם יותר הסתר אבל שם אפשר להגיע הרבה יותר לדעת של הקב"ה, וטוב לי כי עניתי למען אלמד חוקיך, העינוי הוא הדעת תחתון ומשם אדם מתחבר לדעת עליון, ושם דרכיך דרכי נועם וכל נתיבותיה שלום, נעימות בימיך נצח.

**יצא לאור קובץ שיחות קודש ג' חלקים
המכיל בתוכו כ'1200 עמודים מלאים
וגדושים בדברי אמונה ודרך בעבודת
השי"ת.**

ניתן להשיגו אצל הרב יצחק טווערסקי שליט"א

בטל: 0527673016

במחיר מיוחד 250 ₪ בלבד